

שים לב: בבחינה זו יש הנחיות מיוחדות.
יש לענות על השאלות על פי הנחיות אלה.

היסטוריה דתי

לעולים חדשים

בבתי ספר דתיים

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.
יש לבחור בחמש שאלות. לכל שאלה — 20 נקודות.
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי.
- ד. הוראות מיוחדות: בתשובותיך הבא עובדות, אל תסתפק בהערכות כלליות.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

הנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון – שאלות ידע והבנה

ענה על חמש מן השאלות 1-12 (לכל שאלה – 20 נקודות).

1. **הצג** את המטרה של הלאומיות המודרנית.
הסבר מדוע לאומנות (לאומיות קיצונית) עלולה לפגוע בקבוצות מסוימות בחברה.
2. **הסבר** את רעיון הגאולה של אחד ממבשרי הציונות שלמדת עליו.
הצג הצעה מעשית אחת של אחד ממבשרי הציונות בנוגע ליישוב ארץ-ישראל.
3. **הצג** נקודת דמיון אחת בין תנועת חיבת ציון ובין התנועה הציונית של הרצל.
הצג הבדל אחד בין שתי התנועות האלה.
4. **הצג** את התוכן של הצהרת בלפור.
הסבר את החשיבות של הצהרת בלפור לתנועה הציונית.
5. **הצג** את הצעת החלוקה של ועדת פיל (1937).
הסבר נימוק אחד של התומכים בהצעת החלוקה ונימוק אחד של המתנגדים להצעה זו ביישוב היהודי.

פרק שני – שאלות ידע והבנה

6. **הצג שני** סעיפים מאיגרת הבזק (1939) של היינריך. **ציין** עוד גזרה שגזר השלטון הנאצי על היהודים לאחר כיבוש פולין.
7. **הסבר** את ערך "קידוש החיים" בשואה. **הצג שתי** פעולות של האדמו"ר מפיאסצנה שמייצגות ערך זה.
8. **הצג סיבה אחת** להקמת תנועת המרי העברי (1945). **ציין** פעולה אחת שעשתה תנועה זו. **הצג סיבה אחת** לפירוק תנועת המרי העברי (1946).
9. בסיום מלחמת העצמאות נחתמו הסכמי שביתת הנשק (1949) בין מדינת ישראל ובין מדינות ערב. **ציין** מדינה ערבית אחת שישאל חתמה איתה על הסכם שביתת נשק, **והסבר** מדוע חתמה אותה המדינה על הסכם זה. **הסבר** מדוע חתמה מדינת ישראל על הסכם שביתת הנשק עם מדינות ערב.
10. יהודי אתיופיה חוגגים בכ"ט בחשוון את חג הסיגד המבטא געגועים לציון. **הצג** ביטוי אחד לגעגועים לציון מן השיר "החסידה" מאת חיים אידיסיס. **הצג** פעולה אחת שעשה פרדה אקלום כדי לקדם את העלייה של יהודי אתיופיה למדינת ישראל.

פרק שלישי – שאלות מקור חזותי

11. המאבק בבריטים לאחר מלחמת העולם השנייה

- א. בנספח לשאלה 11 מוצגת כרזה שפורסמה ביישוב היהודי לאחר מלחמת העולם השנייה בעניין ההעפלה. על פי הכרזה, הצג את המטרה של מפעל ההעפלה.
הסבר כיצד מטרה זו באה לידי ביטוי בשני רכיבים מן הכרזה.
על פי מה שלמדת, הצג מטרה נוספת של מפעל ההעפלה.
ב. על פי מה שלמדת, הצג שתי דרכים שבעזרתן ניסו הבריטים להיאבק במפעל ההעפלה.

12. המאבק להקמת מדינת ישראל

בנספח לשאלה 12 מוצגת קריקטורה שפורסמה בעיתון "דבר" בתאריך ה' באייר תש"ח (14 במאי 1948). עיין בנספח, וענה על הסעיפים א-ב.

- א. לפי מה שלמדת, ציין את שני האירועים שהקריקטורה מתייחסת אליהם.
הצג את ההבדל בין שני האירועים האלה על פי רכיב מכל אחד ממחלקי הקריקטורה (סך הכול – שני רכיבים).
ב. על פי מה שלמדת, הצג יתרון אחד שהיה ליהודים או יתרון אחד שהיה לערבים בשלב הראשון של מלחמת העצמאות.

בחר באחד מן האירועים שלמדת: שיירת יחיעם (הסרט "שיירת יחיעם: שחזור הקרב"), המצור והקרב על ירושלים (השיר "קרב הראל"), נפילת גוש עציון (הקדימון "מכתבים מהמלחמה"), וציין את שם האירוע. בסרטון או בשיר או בקדימון שבחרת באים לידי ביטוי קשיים של היישוב היהודי בתקופה הזאת. הצג קושי אחד שאיתו התמודד היישוב היהודי.

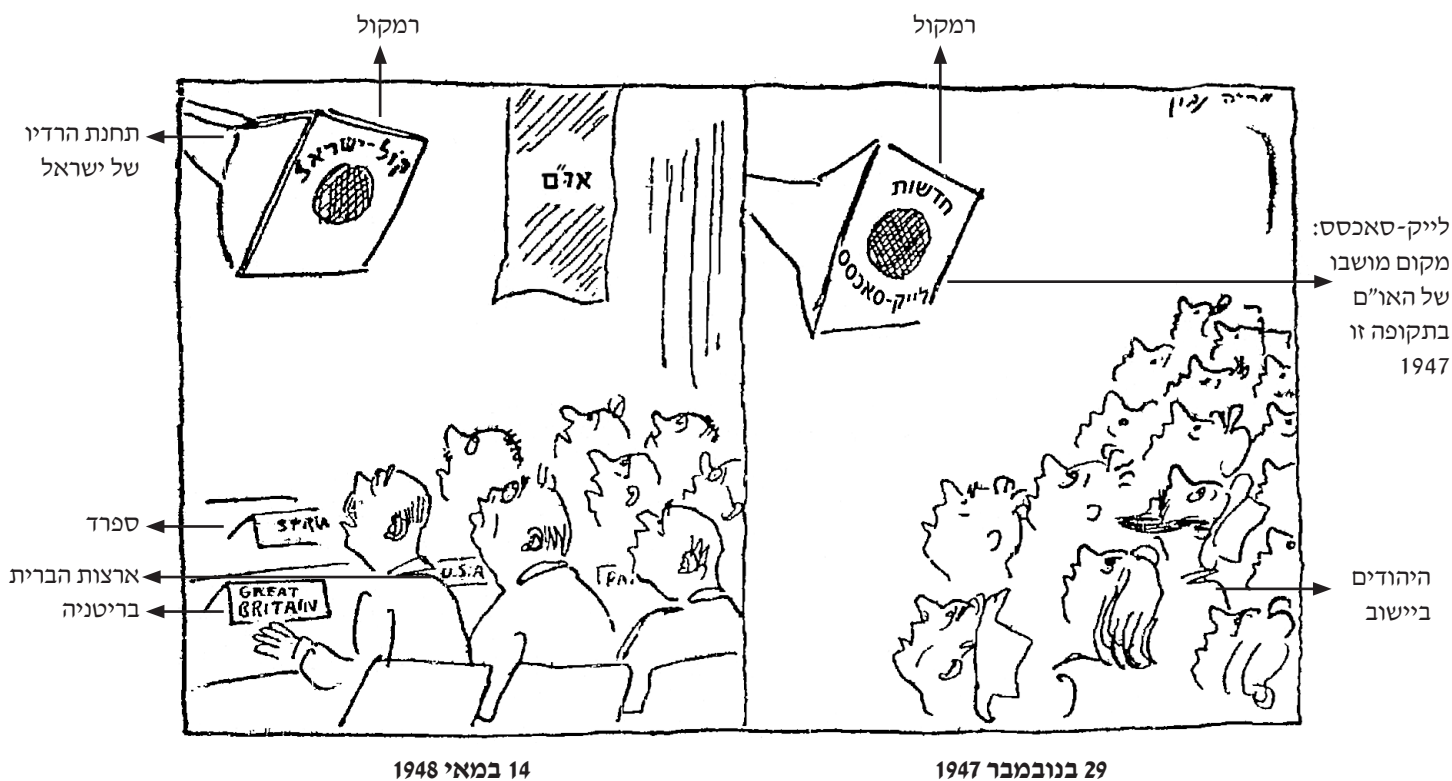
בהצלחה!

נספח לשאלה 11 — כרזה

(R. Arbel(ed.), Blue and White in Color-Visual Images of Zionism, 1897-1947, Tel Aviv, Beth Hatefutsoth, the Nahum Goldman Museum of the Jewish Diaspora, p. 48.)

נספח לשאלה 12 קריקטורה

(עיתון דבר, 14/5/1948)